

Obsah

O autorech	9
Předmluva	15
ČÁST I. LIDSKOPRÁVNÍ SMLOUVY V MEZINÁRODNÍ POLITICE A MEZINÁRODNÍM PRÁVU	19
1. Mezinárodní lidskoprávní závazky České republiky a Slovenska	19
1.1 Úvod	19
1.2 Vysvětlení pojmů	20
1.3 Teorie a empirie mezinárodních lidskoprávních závazků	21
1.4 Československá, česká a slovenská praxe přijímání mezinárodních lidskoprávních závazků	24
1.5 Nové poznatky k mezinárodnímu lidskoprávnímu zavazování	31
1.6 Závěr	34
2. Lidská práva v mezinárodním právu	36
3. Specifika režimu výhrad k mezinárodním smlouvám o ochraně lidských práv ..	48
3.1 Přípustnost výhrad u smluv o ochraně lidských práv obecně	48
3.2 Smlouvy o ochraně lidských práv jako zvláštní smluvní typ se specifickou konstrukcí smluvních závazků (erga omnes)	50
3.3 Přehled zdrojů právní úpravy (včetně soft law)	51
3.4 Použití Vídeňské úmluvy o smluvním právu na režim výhrad u smluv o ochraně lidských práv (erga omnes)	52
3.4.1 Přípustnost výhrady	52
3.4.2 Účinky výhrad	58
3.5 Shrnutí	62
ČÁST II. SPECIFIKA SJEDNÁVÁNÍ A RATIFIKACE LIDSKOPRÁVNÍCH SMLUV	63
4. Ministerstvo zahraničních věcí v procesu sjednávání a vnitrostátního projednávání mezinárodních smluv o lidských právech v ČR.	63
4.1 Vymezení tématu	63
4.2 Pojem „mezinárodní smlouvy o lidských právech“ v mezinárodním právu ..	63
4.3 Pojem „mezinárodní smlouvy o lidských právech“ v českém právu	65
4.4 Pojem „sjednávání a vnitrostátní projednávání“ mezinárodních smluv	66
4.5 Mezinárodněprávní rámec pro sjednávání mezinárodních smluv	67
4.6 Ústavněprávní rámec pro sjednávání a vnitrostátní projednávání mezinárodních smluv	68
4.7 Role MZV podle Směrnice pro sjednávání mezinárodních smluv	72
4.8 Role MZV při sledování výhrad k mezinárodním smlouvám o lidských právech	77

5. Kategorizácia medzinárodných ľudskoprávných zmlúv v procese ratifikácie . . .	80
5.1 Všeobecne	80
5.2 Miesto medzinárodných zmlúv v slovenskom právnom poriadku	82
5.3 Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a Slovensko	88
5.4 Kategorizácia zmlúv a proces ratifikácie v podmienkach Slovenska	91
5.5 Záver	98

ČÁST III. LIDSKOPRÁVNÍ SMLOUVY V NÁRODNÍM PRÁVNÍM ŘÁDU 100

6. Lidskoprávní smlouvy v českém ústavním pořádku a judikatuře Ústavního soudu ČR: mezi „chudokrevnou“ exkluzivitou a zdravým „glajchšaltováním“? Několik poznámek na margo proběhlých diskusí	100
6.1 Úvod	100
6.2 Exkluzivní postavení lidskoprávních smluv v jinak „chudokrevném“ ústavním systému	101
6.3 Lidskoprávní smlouvy jako přímá součást ústavního pořádku: pokus o apologetiku jednoho obiter dicta nálezu Ústavního soudu ČR	102
6.4 Potenciální problémy související s výlučným postavením lidskoprávních smluv	105
6.5 Význam výlučného postavení lidskoprávních smluv pro soudní praxi	106
6.6 Postavení lidskoprávních smluv v judikatuře Ústavního soudu ČR v kvantitativním pohledu	107
6.7 Závěr	109
7. Referenčné či preferenčné normy? Postavenie ľudskoprávných medzinárodných zmlúv v Ústave Slovenskej republiky a ich aplikácia a správne alternatívny pohľad na nález českého ústavného súdu Pl. ÚS 36/01	110
7.1 Slovenská republika a ČSFR	110
7.2 Vývoj uvažovania, resp. imprintu uvažovania o medzinárodných zmluvách v českom prostredí	111
7.3 Osobná reflexia slovenského vývoja	113
7.4 Návrat k vývoju uvažovania, resp. imprintu uvažovania o medzinárodných zmluvách v českom prostredí	116
7.5 Historický exkurz	117
7.6 Fazit	121
7.7 Príloha	122
8. Mezinárodní lidskoprávní závazky a jejich implementace v české legislativě	128
8.1 Pár slov na úvod	128
8.2 Mezinárodní lidskoprávní závazky v legislativních pravidlech	129
8.2.1 Zákonné požadavky na důvodovou zprávu de lege lata a de lege ferenda	129
8.2.2 Specifické požadavky na hodnocení souladu legislativních návrhů s mezinárodněprávními závazky České republiky v Legislativních pravidlech vlády a v Obecných zásadách pro hodnocení dopadů regulace (RIA)	134

8.3	Návod na implementaci mezinárodních lidskoprávních závazků v české legislativě	138
8.4	Příklad implementace ustanovení mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, které není samovykonatelné povahy ...	139
8.5	Závěr	140
ČÁST IV. LIDSKOPRÁVNÍ SMLOUVY A VYBRANÍ NÁRODNÍ AKTÉŘI ..		141
9.	Mezinárodní lidskoprávní smlouvy v judikatuře obecných soudů:	
	Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud	141
9.1	Vnitrostátní život mezinárodních smluv v soudní aplikaci	141
9.2	Několik metodologických poznámek	144
9.3	Základní přehled	147
9.4	Způsoby použití lidskoprávních smluv v judikatuře	150
	9.4.1 Úvodní poznámky	150
	9.4.2 Smlouva jako podpůrný argument	152
	9.4.3 Zásadní význam smlouvy	155
9.5	Odlíšnosti napříč smlouvami: obecné trendy	161
	9.5.1 Úvodní poznámky	161
	9.5.2 Předmět a charakter právní úpravy mezinárodní smlouvy	161
	9.5.3 Etablovanost smlouvy na domácím poli	163
9.6	Závěr	164
10.	Mezinárodní lidskoprávní smlouvy a činnost českých nevládních organizací ..	166
	10.1 Úvod	166
	10.2 Teoretická východiska	166
	10.3 Utváření mezinárodních smluv	169
	10.3.1 Mezinárodní úroveň	170
	10.3.2 Vnitrostátní úroveň	170
	10.4 Vymáhání mezinárodních smluv	172
	10.4.1 Mezinárodní úroveň	173
	10.4.2 Vnitrostátní úroveň	176
	10.5 Závěr	177
Seznam grafů a tabulek		178
Seznam literatury		179
Seznam citované soudní judikatury		188
Přehled analyzovaných mezinárodních lidskoprávních smluv		193
Jmenný a věcný rejstřík		205